

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/273/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717200642
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3717200642.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a Ivety Anderlovej v spore žalobcu W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/X, A., zastúpeného Advokátskou kanceláriou K. & W., s.r.o., so sídlom v C., R. XXXX/X, proti žalovanému W. E. B., s.r.o., so sídlom v A., W. XX, J. XX XXX XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. P. E., s.r.o., so sídlom v A., K. XX, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 06. júna 2018, č.k. 7Csp/14/2017- 111 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 70 eur. Žalovanému súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100%. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2015 je bezúročná a bez poplatkov, že Dohoda o poskytovaní služby uzavretá v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2015 a Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2015 sú absolútne neplatné. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „zmluva“) podpísanej žalobcom dňa 30.03.2015 a žalovaným dňa 01.04.2015 č. XXXXXXXXXXXX žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1500 eur. Žalobca sa zaviazal tento splatiť v 36 mesačných splátkach po 53,08 eur (vrátane úrokov), resp. 34,16 eur (vrátane platby podľa Dohody o poskytovaní služby), celková splátka 87,24 eur. Celková čiastka, ktorú mal žalobca zaplatiť bola 2060,88 eur, RPMN bola stanovená na 27,03 %, ročná úroková sadzba 17,77 % a priemerná RPMN za úver 34,42 %. Taktiež bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 150 eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti W. E. B. s.r.o. (ďalej len „zmluvné dojednania“) vyhotovené ako formulár a obsahujúce základné ustanovenia, ustanovenia o uzatvorení zmluvy a čerpaní úveru, celkovej výške úveru a RPMN, revolvingu, úrokoch za poskytnutie úveru a revolvingu, ustanovenia o zabezpečení úveru, prílohách, právach a povinnostiach dlžníka, neuskutočnení revolvingu - výpoveď, započítaní, ďalej obsahujú čestné prehlásenia dlžníka, ustanovenia o oznamovaní a doručovaní, porušení zmluvy, službách, predčasnom splatení úveru a záverečné ustanovenia. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.04.2015 zistil, že žalobcovi bola schválená výška úveru 1500 eur so splatnosťou 36 mesiacov, pričom dátum splatnosti prvej splátky bol 03.05.2015 a dátum splatnosti poslednej splátky 03.04.2018. Výška mesačnej splátky predstavovala 53,08 eur z toho istina 41,67 eur a úrok 11,41 eur a výška celkovej platby na úhradu, teda mesačná splátka úveru + splátka podľa Dohody o poskytnutí služby 87,24 eur. RPMN

úveru bola v oznámení uvedená 26,84 %, priemerná hodnota RPMN 34,42 %, ročná úroková sadzba 17,77 % a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola stanovená na 2060,88 eur. Ďalej uviedol, že v predmetnej veci už súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č.k. 7Csp/14/2017- 74, ktorým uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 70 eur, povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania rozsudkom č.k. 4Co/286/2017-91 zo dňa 14.03.2018 vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur zmenil tak, že v tejto časti žalobu zamietol a vo zvyšujúcej napadnutej výrokovej časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 70,- eur a vo výrokovej časti o náhrade trov konania zrušil podľa § 389 ods.1 písm. b), c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že strany sporu uzatvorili aj Dohodu o poskytovaní služieb, a to dňa 01.04.2015, predmetom ktorej bolo poskytovanie služieb k uzavretej zmluve o revolvingovom úvere, kde poskytovateľ má postavenie veriteľa a zákazník postavenie dlžníka. Dohoda zakladá právo zákazníka na využívanie služieb a povinnosť uhradiť odplatu. Dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzavretie akéhokoľvek zmluvného vzťahu, napríklad pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok. Podľa čl. II uvedenej dohody sa zákazníkovi poskytuje nasledovný komplexný balíček služieb: informácia o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosti splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, zmena zmluvy na podnet klienta, prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu, druhá upomienka zdarma, podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný ako veriteľ uzavrel so žalobcom ako dlžníkom zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému 1 500,- eur, ktorú sumu sa žalobca zaviazal uhradiť žalovanému v pravidelných 36-ich mesačných splátkach. Výška mesačnej splátky je 53,08 eur z čoho istina je 41,67 eur, úrok 11,41 eur a výška celkovej platby na úhradu, teda mesačná splátka úveru + splátka podľa Dohody o poskytnutí služby je 87,24 eur. RPMN úveru bola v oznámení uvedená 26,84 %, priemerná hodnota RPMN 34,42 %, ročná úroková sadzba 17,77 % a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola stanovená na 2.060,88 eur. Splatnosť prvej splátky bola dojednaná na dňom 03.05.2015 a splatnosťou poslednej splátky dňa 03.04.2018. Uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere je nepochybne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy ustanovoval v § 9 podstatné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, a to že zmluva musí okrem iného obsahovať konečnú splatnosť úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade ich absencie. Preskúmaním zmluvy uzatvorenej stranami sporu mal súd za preukázané, že táto obsahuje všetky vyššie uvedené náležitosti. Súd po zohľadnení uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 dospel k záveru, že určenie termínu konečnej splatnosti úveru údajom o splatnosti v 36-ich mesiacoch, za stavu, kedy bol nezameniteľne určený dátum splatnosti prvej splátky (dňa 03.05.2015) a dátum splatnosti poslednej splátky dňa (03.04.2018) je v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať určenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. K rovnakému záveru súd dospel aj vo vzťahu k namietanej absencii členenia splátky, keďže v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch nie je obligatórnou náležitosťou zmluvy, aby táto obsahovala také určenie splátky, z ktorého bude spotrebiteľovi zrejmé aká časť každej jednotlivej splátky bude započítaná na istinu, aká na úroky a iné poplatky obzvlášť za situácie, kedy spotrebiteľovi takéto bližšie určenie musí byť zrejmé z oznámenia. Vzhľadom k tomu, že súd dospel k záveru, že predmetná zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti, nie je možné sa stotožniť s názorom, že predmetná zmluva je bezúročná a bezúročná a bez poplatkov, čo znamená, že na strane žalovaného nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný mal voči žalobcovi nárok na vrátenie istiny 1 500,- eur a zároveň príslušenstva. Predpokladom vzniku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je existencia majetkového prospechu žalovaného získaného plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, existenciu takéhoto majetkového prospechu však žalobca nepreukázal. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 70 eur zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 CSP a žalovanému ako strane sporu, ktorá mala vo veci plný úspech priznal náhradu trov potrebných na účelné

uplatňovanie a bránenie práva proti žalobcovi v rozsahu 100 % . O výške priznanej náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca predovšetkým namietal porušenie práva na spravodlivý proces, a to v nadväznosti na to, že podľa názoru žalobcu napadnutý rozsudok neobsahuje odôvodnenie, ktoré by zodpovedalo zákonným ustanoveniam týkajúcim sa obsahu rozsudku ako rozhodnutia súdu v zmysle procesného predpisu. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistení rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Konajúci súd prvej inštancie stručne popísal priebeh konania a jednotlivé vykonané dôkazy, avšak v odôvodnení absentuje samotné posúdenie jednotlivých dôkazov, vysvetlenie ktoré dôkazy boli pre súd rozhodujúce, čo viedlo súd k tomu, aby žalobu zamietol a podobne. Absentuje popísanie skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, rovnako absentuje vypoariadanie sa z jednotlivými argumentmi a tvrdeniami žalobcu. Závery prvoinštančného súdu sú zhrnuté len všeobecne, neurčitým spôsobom, bez bližšej konkretizácie, vysvetlenia. V súvislosti s vedením konania a so zásadami spravodlivého procesu poukázal tiež na tú skutočnosť, že súd počas celého konania neuvádzal v rámci súdnych pojednávaní čo považuje za sporené a čo naopak nesporné. Súd prvej inštancie sa v rámci svojho odôvodnenia vôbec nezaoberal ďalšími námietkami žalobcu ako najmä nesprávne uvedenou RPMN, neprimeranými úrokmi a podobne. Žalobca mal ďalej za to, že uznesenie Najvyššieho súdu SR, na ktoré odkazuje súd prvej inštancie, vnáša do právnych vzťahov mimoriadnu právnu neistotu, kedy sa rôzne pojmy vykladajú totožne (ust. § 9 ods. 2 písm. l) pred novelou a po novele účinnej od 01.05.2018, ale aj ust. § 4 ods. 1 písm. h) a ust. § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.). Predmetné uznesenie z dôvodu jeho nepresvedčivého odôvodnenia neprijali mnohé súdy prvej či druhej inštancie. Vzhľadom na skutočnosť, že slovné spojenie „splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nebolo použité po prvýkrát zákonom č. 129/2010 Z. z., ale o 9 rokov skôr, a to Zákom č. 258/2001 Z. z., výklad Najvyššieho súdu SR, ktorý je založený na teleologickom výklade zákona č. 129/2010 Z. z., je už zo samotnej logiky veci nesprávny, keďže Najvyšší súd SR opomenul skúmať právnu normu, v ktorej zákonodarca použil skúmanú normu po prvýkrát (čo má zásadný vplyv tiež na otázku právnej istoty). Zákon č. 258/2001 Z. z. prevzal Smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov. Poukázal tiež na to, že zákonodarca v dôvodovej správe k návrhu tohto zákona okrem iného uviedol Smernica sa zakladá na minimálnej harmonizácii, členské štáty si v oblasti ochrany spotrebiteľa môžu zaviesť prísnejšie ustanovenia, čím zabezpečia spotrebiteľom na svojom území komplexnejšiu ochranu. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ však platí, že rozsah a medze nepriameho účinku smerníc je vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Spolupôsobenie týchto dvoch právnych poriadkov sa prejavuje tak, že vnútroštátne ustanovenie je možné vykladať eurokonformne, len za použitia vnútroštátnym poriadkom aprobovaných výkladových metód (a všeobecných právnych zásad, najmä zásady právnej istoty a zákazu retroaktivity). Použitím každej vnútroštátnej výkladovej metódy vrátane výkladu teleologického je možné dospieť k záveru, že zákon išiel nad rámec Smernice a dôvodovej správy zákona č. 258/2001 Z. z., kde bola táto norma použitá po prvýkrát. Žalobca bol toho názoru, že slová „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je nevyhnutné vykladať tak, že tieto požadujú členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Pokiaľ by sa aj akceptovalo dodržanie ustanovenia zákona o „výške, počte a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, žalobca sa nemôže stotožniť s tým, že zmluva obsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Žalobca v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/333/2017 zo dňa 27.03.2018. V žalobe žalobca tiež namietal výšku úrokov úveru. S touto námietkou sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezaoberal. Ďalej sa súd podľa žalobcu nezaoberal platnosťou Dohody o poskytovaní služieb ani správnosťou v zmluve uvedeného RPMN. Žalobca mal za to, že do sadzby RPMN je potrebné zahrnúť aj odmenu za poskytovanie služieb podľa Dohody o poskytovaní služieb. Táto dohoda je nepochybne doplnkovou službou k spotrebiteľskému úveru a odmena za tieto služby mala byť zahrnutá v celkových nákladoch spotrebiteľa. Dohoda o poskytovaní služieb zo dňa nie je osobitnou spotrebiteľskou zmluvou s osobitnou dojednanou výškou odplaty ale táto tvorí súčasť odplaty zo Zmluvy o revolvingovom úvere. Pri zahrnutí výšky odplaty za služby na základe Dohody o poskytovaní služieb do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov za úver je zmluva o revolvingovom úvere bezúročná a bez poplatkov z dôvodu nesprávne uvedeného údaju o RPMN v zmluve v neprospech spotrebiteľa podľa § 11 ods.1 písm.d/ zák.č. 129/2010 Z.z. Na záver žalobca namietal, že súd prvej inštancie nevykonal žalobcom navrhované dôkazy. V nadväznosti na právny názor odvolacieho súdu žalobca opakovane navrhoval, aby súd prvej inštancie vyžiadal od žalovaného rozpis a špecifikáciu úhrad k danému úveru

podľa § 303 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie tento dôkaz s najväčšou pravdepodobnosťou nezabezpečil, keďže žalobcovi nebolo doručené žiadne podanie žalovaného s týmto obsahom. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že podané odvolanie považuje za nedôvodné, nakoľko konajúci súd sa v odôvodnení napádaného rozsudku podrobne vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu ohľadne eurokonformného výkladu ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o „rozpisovaní splátky“ v ktorom žalobca spochybňuje uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 146/2017 žalovaný mack za to, že argument žalobcu je nedôvodný v prvom rade preto, že predmetné uznesenie obsahovo nadväzuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Záver Najvyššieho súdu SR vyjadrený v spomenutom uznesení následne potvrdili aj iné senáty dovolacieho súdu (napr. uznesenie sp.zn. 4Cdo/211/2017), resp. bol potvrdený aj v uznesení sp.zn. 3Cdo/56/2018. Žalovaný poukázal na to, že Súdny dvor EÚ (vo veci Konstantinos Adeneler C-212/04, § § 44, 47 Pupino C-105/03) vymedzil hranicu povinnosti eurokonformného výkladu ako hranicu contra legem. ňou určil, kedy nepriamy účinok neprichádza do úvahy. Contra legem však nie je totožné s contra verba legis. Výklad „contra verba legis“ je prístup, kedy v rámci možných výkladových metód sa hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona, a slová zákona „ustupujú“ do úzadia. Napokon, tento výkladový postup je vlastný aj vnútroštátnemu právu a samotný Ústavný súd SR ho pozná a pripúšťa. Výklad „contra legem“ predstavuje popretie účelu zákona. Len tento je neprípustným. Účelom právnej úpravy uvádzania splátky v spotrebiteľskej úverovej zmluve je to, aby bol spotrebiteľ informovaný o svojej povinnosti. Žalovaný bol toho názoru, že ak by zákonodarca sledoval, že zmluva má obsahovať rozpis splátky na časť istina, úrok a vo vzťahu ku každej zložke by bolo nutné uvádzať termín splatnosti či počet splátok, potom zákonná úprava práva spotrebiteľa vyžadovať si tzv. amortizačnú tabuľku by nemala žiadny význam. To znamená, že zákonodarca by zbytočne konštruoval právo spotrebiteľa požadovať amortizačnú tabuľku, ak by tá už musela byť uvedená v zmluve. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal v odôvodnení ohľadom Dohody o poskytovaní služieb s tým, že žalobu do určenia neplatnosti dohody zamietol. Je evidentné, že súd sa zaoberal platnosťou Dohody o poskytovaní služieb, čo popiera tvrdenia žalobcu prezentované v podanom odvolaní. Žalovaný v súvislosti s uvedenou dohodou poukázal na to, že podľa relevantného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý platil v čase uzavretia a vzniku zmluvy o úvere sa do celkových nákladov započítavajú len náklady na také doplnkové služby, ktorých uzavretie bolo podmienkou pre získanie úveru. Nebolo ani tvrdené a ani preukázané, že by uzavretie dohody o poskytovaní služieb bolo podmienkou pre získanie úveru. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní podľa § 387 Civilného sporového poriadku tak, že napadnutý rozsudok potvrdí a žalovanému prizná voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. l/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

7. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných

v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

9. Z obsahu spisu vyplýva, že na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere podpísanej žalobcom dňa 30.03.2015 a žalovaným dňa 01.04.2015 č. XXXXXXXXXXXX žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1500 eur. (ďalej len „predmetná zmluva“). Žalovaný sa zaviazal uhradiť žalobcovi celkom sumu 2.060,88 eur v pravidelných 36. mesačných splátkach po 53,08 eur. V zmluve je ďalej uvedená ročná percentuálna miera nákladov za úver vo výške 26,84 %, priemerná PRMN za úver vo výške 34,42 %, ročná úroková sadzba vo výške 17,77 %. Súd prvej inštancie pôvodne rozhodol rozsudkom č. k. 7Csp/14/2017- 74, ktorým uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 70 eur, povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania rozsudkom č. k. 4Co/286/2017-91 zo dňa 14.03.2018 vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur zmenil tak, že v tejto časti žalobu zamietol a vo zvyšujúcej napadnutej výrokovej časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 70,- eur a vo výrokovej časti o náhrade trov konania zrušil podľa § 389 ods.1 písm. b), c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom konania tak v danej veci ostal žalobcom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 70,- eur.

10. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dospel k právnomu záveru, že predmetná zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v dôsledku čoho nie je možné považovať úver poskytnutý žalovaným žalobcovi za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, v zmysle ktorého ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. l/) zákona o spotrebiteľských úveroch nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, a teda označenie aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. K ďalšej posudzovanej náležitosti predmetnej zmluvy, a to, či predmetná zmluva obsahuje termín konečnej splatnosti úveru dospel k záveru, že určenie termínu konečnej splatnosti úveru údajom o splatnosti v 36-ich mesiacoch, za stavu, kedy bol nezameniteľne určený dátum splatnosti prvej splátky (dňa 03.05.2015) a dátum splatnosti poslednej splátky dňa (03.04.2018) je v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva.

11. Pokiaľ ide o to, či predmetná zmluva musela obsahovať rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky, a teda náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. l/) zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie ako aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, v zmysle ktorého je potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky, pričom absencia takéhoto členenia splátky nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Odvolací súd pripúšťa, že v tomto smere došlo k odklonu posudzovania uvedenej náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch potvrdený aj ďalšou judikatúrou odvolacích súdov, či Najvyššieho súdu SR tak ako uvádza vo svojom vyjadrení žalovaný. Hoci je zrejmé, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 nemá priamy účinok, vo svetle záverov Súdneho Dvora EÚ vo veci C-42/15 a judikatúry súd SR je potrebné dospieť eurokonformnému výkladu uvedeného ustanovenia ako je uvedený vyššie.

12. Odvolací súd sa však nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že predmetná zmluva obsahuje náležitosť uvedenú v ustanovení 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v ust. § 9 ods. 2 zákone o spotrebiteľských úveroch v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný. Údaj o dátume splatnosti

poslednej splátky bol uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 01.04.2015, ktorý bol podpísaný len žalovaným, a to neskôr, ako žalobca podpísal samotnú zmluvu o úvere (dňa 30.03.2015). V predmetnej zmluve, ktorú žalobca podpísal dňa 30.03.2015 sa takýto údaj nenachádzal, keď táto obsahuje len údaj o počte splátok, pričom údaj o splatnosti poslednej splátky nie je uvedený ani v zmluvných dojednaniach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmluvu podpisoval, žalobca mal vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť poslednej splátky úveru, teda aká je doba trvania úveru, keďže tento údaj obsahovalo len uvedené oznámenie o schválení úveru dlžníkovi, čo je jednostranný právny úkon žalovaného, keď právne relevantné je to, čo je uvedené v zmluve ako v dvojstrannom prejave vôle oboch účastníkov zmluvy. K podobnému záveru napokon dospel aj súd prvej inštancie v pôvodnom rozsudku č. k. 7Csp/14/2017- 74 zo dňa 10. mája 2017.

13. Žalobca so žalovaným uzatvorili aj Dohodu o poskytovaní služby č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola podpísaná žalobcom dňa 30.03.2015 a žalovaným dňa 01.04.2015. Žalobca v odvolaní namietal, že do sadzby RPMN bolo potrebné zahrnúť aj odmenu za poskytovanie služieb podľa Dohody o poskytovaní služieb. Táto dohoda je nepochybne doplnkovou službou k spotrebiteľskému úveru a odmena za tieto služby mala byť zahrnutá v celkových nákladoch spotrebiteľa. V uvedenom pôvodnom rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 7Csp/14/2017- 74 zo dňa 10. mája 2017 súd prvej inštancie právoplatne vyriešil otázku platnosti Dohody o poskytovaní služby, preto sa odvolací súd vo svojom prieskume obmedzil iba na posúdenie eventuálneho zahrnutia odplaty z tejto Dohody o poskytovaní služieb do výpočtu RPMN poskytnutého úveru na účely posúdenia dôvodnosti sporného žalobcom uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 70,-eur.

14. Dohoda o poskytovaní služieb bola uzavretá v ten istý deň a pod tým istým číslom ako zmluva o revolvingovom úvere a hoci bola uzavretá na samostatnej listine, ako samostatný právny úkon, to ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá, t.j. že svedčí o slobodnej vôli dlžníka pristúpiť na takéto osobitné zmluvné podmienky. Dohoda je nepochybne súčasťou formulárovej zmluvy. Je preto nevyhnutné ustáliť, že Dohoda o poskytnutí služby bola jednoznačne uzatváraná v súvislosti s predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere, a preto ako právny úkonom, ktorý bezprostredne nadväzuje na spotrebiteľskú zmluvu, mal byť náklad na odplatu z dohody zahrnutý do celkovej odplaty, a tým aj do informácie o RPMN (§ 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch). RPMN preto mala byť vypočítaná z oboch zmlúv, pričom v danom prípade takto RPMN vypočítaná nebola.

15. Okrem uvedeného odvolací súd má za potrebné uviesť, že ak chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, pretože uvedený zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 uvedeného zákona, je treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalovaný v predmetnej zmluve neuviedol termín konečnej splatnosti a nesprávne uvádzal aj výšku RPMN, takýto úver treba pre absenciu náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov. Preto žalovaný mal nárok len na vrátenie istiny poskytnutého úveru a v prípade, ak žalobca istinu úveru preplatil, na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je žalovaný povinný vydať.

16. Žalobca vo svojom odvolaní tiež namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je dostatočne odôvodnené, chýba vysvetlenie súdu, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán. Odvolací súd preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vzhľadom čiastočnú dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietky, a to vo vzťahu k posúdeniu, či predmetná zmluva spĺňa náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení obmedzil len na konštatovanie, že predmetná zmluva obsahuje náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne náležitosť uvedenia termínu konečnej splatnosti a § 9 ods. 2 písm. f/ a 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. l/) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom ďalšími namietanými nedostatkami predmetnej zmluvy sa nezaoberal, napr. namietanou nesprávne uvedenou výškou RPMN v súvislosti s Dohodou o poskytovaní služieb, pričom aj absencia len tejto náležitosti by mala v zmysle vyššie uvedeného za následok bezúročnosť a bez poplatkovosť poskytnutého úveru.

17. Žalobcovi bol predmetnou zmluvou poskytnutý úver vo výške 1500 eur. Vyplatenie tejto sumy nebolo žalovaným a ani žalobcom namietané. Súd prvej inštancie v pôvodnom rozsudku č. k. 7Csp/14/2017- 74 zo dňa 10. mája 2017 priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v uvedenej

výške, pričom uviedol, že z oznámenia žalobcu mal za preukázané, že žalobca uhradil žalovanému sumu 1570,-eur. Krajský súd v Trenčíne v odvolacom rozsudku č. k. 4Co/286/2017-91 zo dňa 14.03.2018 vytkol súdu prvej inštancie, že pre zistenie výšky bezdôvodného obohatenia nie je postačujúce jej zistenie z oznámenia žalobcu, ale túto skutočnosť je potrebné zistiť presne. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 22.mája 2018 vyplýva, že pojednávanie bolo odročené na 06.06.2018 o 11:00 hod, a to za účelom opätovného predvolania strán sporu s tým, že žalobca bude prostredníctvom právneho zástupcu vyzvaný, aby v lehote do 10 dní súdu predložil v súlade s uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne listinné dôkazy o výške bezdôvodného obohatenia, ktorého zaplatenia sa v predmetnom konaní domáha. Výzva bude zaslaná s upozornením, že nie je postačujúce oznámenie žalobcu, že žalovanému celkovo uhradil sumu 1.570 eur. Uvedená výzva bola podľa elektronickej doručky právneho zástupcovi žalobcu doručená dňa 25.05.2018. V Ospravedlnení neúčasti na pojednávaní zo dňa 05.06.2018, právny zástupca žalobcu uviedol, že žiada, aby súd vyžiadal od žalovaného úhrady podľa § 303 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie takúto výzvu nerealizoval.

18. I keď ide v predmetnom konaní o spotrebiteľský právny spor, kde v zmysle ustanovenia § 303 ods. 2 CSP môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré neboli navrhnuté, ak je to nevyhnutné na rozhodnutie vo veci, pričom aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz, je potrebné uviesť, že toto ustanovenie nenahrádza dôkaznú povinnosť žalobcu. Strana v konaní má z vlastnej iniciatívy nielen povinnosť tvrdenia, ale musí iniciatívne postupovať aj pri predkladaní dôkazov (dôkazná povinnosť). Znamená to, že pokiaľ strana v konaní niečo tvrdí má povinnosť to aj preukázať. V opačnom prípade sa vystavuje nebezpečenstvu neúspechu v konaní pre neunesenie dôkazného bremena. Uvedené platí aj v prípade spotrebiteľských sporov, pričom ustanovenie § 303 ods. 2 CSP slúži predovšetkým na ochranu spotrebiteľa, keď súd môže v záujme zistenia skutkového stavu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci vykonať aj ďalší dôkaz. V predmetnej veci je navyše zrejme, že spotrebiteľ potrebnými dokladmi na preukázanie výšky požadovaného bezdôvodného obohatenia objektívne disponuje, keď v konaní si uplatnil žalobou nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia práve v takejto výške. Spotrebiteľ musí sám disponovať dokladmi preukazujúcimi rozsah splatenia jemu poskytnutého úveru, a preto v tejto veci nie je možné presunúť dôkazné bremeno na žalovaného a požadovať od súdu, aby takýto dôkaz obstaral sám. Odvolací preto dospel k záveru, že nakoľko poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkov, žalobca v konaní nepreukázal, že istinu preplatil v rozsahu v akom požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je dôvodný. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné zamietnuť v dôsledku toho, že predmetná zmluva spĺňa náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je v konečnom dôsledku vecne správne, hoci z iných dôvodov, a preto je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

19. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, a preto odvolací súd žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).